

Foglalat: Magyarország (kinevezések; pesti kir. egyetemi n. rector; Beleznay Ferencz gr.; Soprony megye közgyűlése; párdorfi löverseny; adakozások) Anglia (Globe az új ministerium fölött; alsó- és felsőházi indítványok 's vitatások jul. 18ikaig). Franciaország (Dumas pöre; Cruchet, Gérard, Gervais, Bourmont 's több egyveleg). Spanyolország (status-jövedelem; új követek; don Carlos utja, fogadtatása 's első szavai). Schweiz (lövészünnep; Bürne, Siebenpfeiffer, Dollmeyer, Bornhauser 's többek). Olaszország (pápai körlevél; Vezáry) Amerika (brazíliai congressus; San Yago Mexico 's a' t.). Törökország (görög követség, alex. 's belgrádi hírek). Gabonaár 's Pénzkelet.

MAGYARORSZÁG.

Pozsonyban folyvást csak kerületi üléseket tartanak; jul. 28kán a' kir. fiscus örökösödéséről folyt a' vitatkozás.

Ő cs. kir. Főlsége jul. 9ikén költ legfensőbb határozata szerint Habel Ferencz nyitrai fő káptalani nagy prépostot dulmi választott püspökké méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Ő Főlsége továbbá jul. 13ki legfensőbb határozata szerint a' zágrábi káptalan örkanonokját és rosoni vál. püspököt Kukovich Józsefet, boszniai, diakovári és szerémi megyés püspökké méltóztatott kinevezni.

Ő cs. kir. Főlsége, Hammer cs. k. tanácsnok, udvari tolmács, egyszersmind a' magyar tudom. Akademia tagjának, a' perzsa shahtul küldött orosz-lán- és nap-rend elfogadhatását kegyelmesen megengedni méltóztatott.

A' pesti magy. kir. Egyetem a' már megválasztott dékánokon kívül 1834re j. 30kán nagys. rectorrá Schedius Lajos kir. tanácsnokot, böles. drt. az aesthetika professorát, a' magyar 's több külföldi tudom. társaság tagját választotta meg.

Pilis jul. 31. Jövendő nagy szükség tekintetéből, melly a' mostani igen is mostoha évnek okvetetlen következése, Beleznay Ferencz gr. ur is Pilis m. városában, egy harmadrészen levő jobbágyainak súlyos élelmök enyhítése miatt, az idei őszi, tavaszi és kukoricza-termés kilenczedét 's az árendában birt. tizedet is kegyesen elengedni méltóztatott, mellyért a' nemeslelkűen könyörülő gróf urnak az emberiség nevében ezennel méltó hála jelentetik.

Soprony Nemes megye RRci e' f. h. 18 és 19ikén tartott közgyűlésökben többi tárgyak között különösen ezen tanakodtak, hogy hg. Eszterházy Pál Ő cs. kir. Főlségének londoni követe, édes atyjának Eszterházy Miklós hgnek halálával megürült főispáni örökös székébe, minélelőbb 's mennél fényesebben iktattassék. E' végre egy, 120 főből álló banderiumnak a' nemesség közül 's a' ns. RR: költségein leendő fölállíttatása végeztetett, a' jelesebb birtoknak pedig felszólíttattak, hogy nemzetesen lóháton, vagy kocsikban mennél többen

jeljenek meg. Egyszersmind értésükre esvén az egybegyűlt RRnek, hogy ohajtva várt örökös főispánjok, a' ns. megye keblében Kismartonban, ősi és fő lakhelyére megérkezett, azonnal kebelükből mintegy 24 személyből álló fényes küldöttséget nevezének, melly a' KK. és RR. nevében örökös és nem sokára valóságos főispánjokat tisztelné meg. A' tisztelt főispán valódi szeretet kijelentésével 's nyájassággal fogadván a' küldöttséget, minekutána annak üdvözölő beszédjére lelkes magyar kifejezésekkel válaszolt 's a' ns RRnek személye iránti becses figyelmöket megköszöné, megígéré, a' mennyiben körülményei engedendik, a' székbe iktatást jövő szeptemberben tartani. Herezegi lakoma követé a' tisztelkedést. — Soprony vidékén sines széna, sarjut szinte nehezen reménylenek; ezért a' marha ára itt is nagyon lecsökkent, a' hus ára pedig leszállíttatott.

Parndorfi Löverseny.

Mihelyt a' pesti löverseny, melly évenként tavasz végével szokott tartatni, inkább meggyökeresedni, 's az e' tárgybeli részvét növekedni kezdett, hazánk lönemesítőji azonnal egy összel tartandó verseny-szükségét is érzék. E' kívátnak nem sokára gr. Harrach Ferencz felett meg az által, hogy Mosony vármegyei jószágán Parndorfon, mellynek téres fekvése erre igen alkalmas, saját költségén minden szükséges épületekkel fölkészített versenypályát állított, hol ugyan az ő eszközlése által két összel már köz verseny tartatott is. A' jó siker 's az őszi versenynek, kivált a' fiatal lovak kiismerhetésire nézve mind inkább bebizonyult hasznos léte kívátnossá tevé, hogy a' parndorfi verseny nagyobb kifejlést 's nyilvánnt nyerne. Ezen okból kérte meg a' fentisztelt gróf az idei nyári közgyűlés alkalmakor az Állattenyésztő Társaságot a' végett: hogy a' parndorfi verseny tartását, u. m. az azt illető aláírások feljegyzését, hirdetésekét, 'stb. szinte gondoskodási tárgyává tenni, 's így nagyobb nyilvánosságra emelni ne terhelhetnék; melly esetre a' tisztelt gr. egyszersmind lekötelezé magát, hogy a' pályakört, izzasztó istállót, bíró-állást, 's nézőhelyet ezental is mindig saját költségén fogja a' közönség számára feutartani. Ezen ajánlatot a' közgyű-

lés elfogadása gr. Károlyi Lajos mint Másod Elnök volt szives a' parndorfi versenytartásról leendő gondoskodást magára vállalni. — A' parndorfi pálya tojásdad alakú, hossza mintegy $2\frac{1}{2}$ ang. mérföld, és egy angol mérföldnyi egyenes pálya is megy a' nyerőponthoz. A' versenylovak számára Parndorfon felette alkalmas hely és számos házakban jó istállók találtak, minthogy már néhány év óta több futtató urak idomító intézetet tartanak ott.

Parndorfi verseny October 5. 1834.

1. Ezüst serleg. Adja Harrach grófné, minden lóra. 1 mf. — Ur lovas. — Teher a' bécsi aranybillikomé. — Angol ló 11 $\frac{1}{2}$ fonttal többet. — 10 ar. tétel. — Nevezés napja a' futás napján oct. 5.

2. Paraszt-díj, magyarországi és ausztriai adózók lovaira. Lovas a' tulajdonos, fia, szolgálja, v. belföldi lakostársa. — 1 mf. Nevezés napja a' futás napján oct. 5. — Eddig aláirt gr. Károlyi Lajos 3 ar.

3. Vadászlóverseny, minden lóra, mely parforce-kutyákkal kétszer rendszeren vadászott. — E' föltétel teljesültéről az Intézők ítélnék. — 2 mf. ismét. — Ur lovas. — Félvér 120 ft. telivér 128 ft., angol félvér 130 ft., angol telivér 138 ft. — 25 ar. fele bánat. — Nevezés napja oct. 3.

4. Vadászlóverseny, ugyanazon feltételek, távolság és tétel. — Lovas jockei vagy más. — Félvér 110 ft., telivér és angol félvér 120 ft., angol telivér 130 ft. — Nevezés napja oct. 3.

5. Tételverseny 2 és 3 esztendő lovakra. 20 ar. fele bánat. $\frac{1}{2}$ mf. egyenes pálya. Belföldi lovas. — 2 eszt. 65 ft., 3 eszt. 90 ft., angol ló 10 fonttal többet, kancza 2 fonttal kevesbet, 3 eszt. belföldi ló, mely még soha sem versenyzett, 5 fonttal kevesbet. Nevezés napja sept. 1.

6. Minden ménre 's kanczára, 10 egymásután következő évre. — Tétel 20 ar. — Kezdődik 1834 Parndorfon, gr. Harrach jószágán, ősszel valamely később meghatározandó napon, változatlanul. Aláíró 2 aranyat fizet bepénzüll (entrance-money). — A' lovakat 6 héttel előbb kell bejelenteni; melyek 2 futnak, azokért 5 ar. bánat fizetetik, a' második ló számára. Távolság 2 ang. mf. — Teher a' pesti Sándor-billikomé. — Eddigi aláírók: G. Széchenyi I. — Gr. Hunyady Józ. — Gr. Festetics Miklós.

7. Minden ménre 's kanczára, mely ausztriai birodalomban neveltetett, 10 egymásután következő évre. — Tétel 20 ar. — Kezdődik 1834 Parndorfon, gr. Harrach jószágán, ősszel később meghatározandó napon, változatlanul. — Aláíró 2 aranyat fizet bepénzüll. A' lovakat 6 héttel előbb kell bejelenteni. — Nem-aláíró 50 arany bepénzt fizet. — Távolság 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. — Teher a' Bielstokes-é és 2 esztendő aránylag 68 ft. — Eddigi aláírók: Gr. Széchenyi I. — Gr. Hunyady Józ. — Gr. Festetics Miklós. — Gr. Nádasdy.

8. 30 ar. és ehhez 10 ar. tétel egyegy lótól. — 2 mf.

* Handicap-díj. A' terhek lajstroma 10 nap mulva közöltek. — Minden lóra mely az idén Bécsben vagy Pesten futott. — Azok, kik lovaik egyikére, melyet nevezniük kell, a' terhet elfogadják,

September 1ig írnak alá. — 5 aláíró és 3 induló, vagy nincs futás. — Nevezés napja sept. 1. — Dij-aláírók a' Handicap-versenyre: Eddig: hg. Liechtenstein Aloiz 4 ar.

* Handicap olly verseny, melynek feltételeit, 's kivált terheit egy köz akarattal megbízott 3dik személy határozza meg, a' lovak minőségéhez képest.

9. Hack-verseny. ** A' lovak october 3 neveztetnek, és teherhatározót (Handicaper) is e' nap választják az aláírók, ki a' terheket a' futás előestéjén szabja-ki. — 10 ar. tétel, fele bánat. — Olly lovakra, melyek bona fide nincsenek rendes idomítás alatt 1 $\frac{1}{2}$ mf. — Hg. Liechtenstein Aloiz.

** Hack közönséges mindennapi használatra szolgáló lovat jelent.

A' Parndorfi verseny Intézői (Stewards): Károlyi Lajos, Trautmannsdorf Ferd., Wrba Rudolf.

Jelentéseket tehetni és aláírhatni Pesten a' Nemzeti Casinóban, Bécsben Egan I. urnál, gr. Károlyi L. kapusánál.

Jegyzéke azon ajánlatoknak, melyekkel a' pesti vakok intézete 1834 január 15-étől jun. utolsójáig elősegített: Egy nevezetlenül maradni kívánó asszony 48 fr., Adamek Teréz assz. végrendeletében 2 fr., özv. Kollár Rozál végr. 48 kr., Petrovics Gedeon g. n. egy. bácsi püspök hátra hagyott javaiból 15 fr. 25 kr., sz. kir. Soprony városa 48 kr., néhai Farkas Józ. pleb. ur végr. 48 kr., néh. Steiner Ferencz kánonok ur végr. 8 fr., Sárvári kerület 1 fr. 32 kr., Tiszántuli hely. v. k. superintendenciája 121 fr. 32 kr., I. Ferencz királyunk Ó Fölsége születés-napján az izraeliták temp. tartatott ajtatosság alkalmakor a' perselybe bejött 28 fr. 39 kr., Bárdos Mihály végr. 20 fr., kir. tan. Orlandiny Antal végr. 500 fr., Tihanyi apátság 25 fr., kir. tan. Halasy Károly ur 10 fr., Fiume sz. kikötői város 200 fr., egy nevezetlenül maradni kívánó ajánlása Leyritz ezredesné assz. által 100 fr., gr. Baththyányiné szül. Szapary assz. 20 fr., Ley János pleb. hagyományából 63 fr. 21 kr., Vrana Ign. végr. 24 kr., gr. Eszterházy Ferencz 24 fr., gr. Telki Zsófia 10 fr., Czeglédi közönség 10 fr., gr. Bruns-vikné ó Exeja 5 fr., Kolb Anna végr. 2 fr., Munkert Anna végr. 2 fr., Peleki Tamás váci lakos végr. 10 fr., az intézetbeli perselybe kisebb adakozásokból bejött 8 fr. 31 kr., Kubik István végr. 48 kr., özv. Vranics Anna végr. 2 fr., kir. tan. Reviczky Imre 50 fr., özv. Martin Anna végr. 48 kr. valamennyi pengő pénzben; összesen 1291 fr. és 24 kr. peng.

A N G L I A.

Lieven hg 's hgné jul. 16ikán gőzhajón Hamburgba indult el. A' hg. 16 évig volt orosz követ Londonban. — Jul. 12ikén 340 kiköltöző asszonyt és leányt küldte a' kiköltözési biztosság Sidneybe Ausztráliába. Többnyire 16—25 éves koruak, 's valamennyinek bizonyoságot kelte hozni tisztos életéről. — A' Globe az új ministerium alkotásáról következőleg elmélkedik: A' nemzet újra köszönettel lehet a' király iránt. „Ő Fölsége megengedé, hogy az új ministerium azon elveken alakuljon, melyek az utóbbi ujításokkal megegyeznek. Akkor boldog az ország, midőn uralkodója elvei műveltsége állapotjához képest a' nagyobb tömeg érzelméhez szít. Örzsébet alatt Anglia boldog volt, nem mintha kormánya rendszabályai kevesbé önkényesek lettek volna elődjeinél, hanem mivel országa ügyeit a' század szellemével összhangzólag intézte, 's politikáját a' nép többsége helyben hagyta. A' Stuartok alatt Anglia polgár-

háborúk 's lázadások színhelye volt, nem mintha e' ház fejedelmek önkényesebben uralkodtak volna mint a' Tudorok, hanem mivel a' társaság haladásai közepett megállapodtak, 's olly rendszabályokhoz ragaszkodtak, mellyeken a' nemzet kiadott, 's mivel a' kormány szelleme a' nép haladó szellemével nem egyezett. Ha a' történet philozophia és példákkal tanítja a' böseséget, könnyen átláthatjuk: mi nagy veszélyt hártott el a' király az által, hogy tory kormányt nem választott. Nem szükség bebizonyítanunk, hogy ha az elhunyt yorki hg. élne, 's királyszekekre jutott volna, békes újítás helyett véres lázadást értünk volna. York hg. hatalmas támasza volt a' torynak, 's alatta, a' 19ik században megújultak volna azon szomorú jelenések, mellyeknek tanúja volt az ország a' Stuartok alatt; mert igen hihető 's valószínű, hogy York hg. a' polgári 's valósi szabadságot támogatni ohajtásnak ellenszegült volna. De a' Gondviselés szabadalmú hazafi királyt adott az országnak, ki mint egykor Örszékét éles-szeműen választá meg a' korona szolgálóját, 's ha mondhatni, hogy az első francia revolutio alatt III. György személyes caractere tartotta meg a' britt intézvényeket, még inkább mondhatni most, hogy a' 2dik francia revolutio által okozott népingásban IV. Vilmos, mély belátásu bösesége menté azokat meg. — Utóbbi napokban a' görög, portugál és spanyol követek, mint szinte Talleyrand hg. mindennap tanakodtak Palmerston lorddal. Ezen környület, és a' porta folyvásti vonakodása a' görög követnek nyilvános elfogadtatásától hihetőleg összeköttetésben áll. De azon kívül sem igen hajlékony a' porta a' görög kormánnyal 's alattvalójával úgy bánni, mint önálló kormányt, 's alattvalóját illetné (l. a' mai török cikkelyt). — Azon fölrást, mellyet az alsóházi tagok Althorp lordnak benyújtottak, 's mellyben kéri, hogy mind a' ministeriumban, mind az alsóházban előbbi helyét tartsa meg, 400 alsóházi tagnál több irá alá. Az aláírások között Hume 's O'Connel neveit is olvashatni. (Ama' fölrásnak, mellyet Grey grófnak nyújtottak be, alig volt 200 aláírója. Althorp l. ellen a' tory lapok igen kikelnek, hogy lemondása ellenére ismét a' kormányba lépett.

Jul. 16ikán estve 5 órakor összeült a' felsőház. Ellenborough l. kérdést tett: mikor fog az irlandi esendbill-indítvány 3dszor fölolvastatni. A' lordkancellár felele: midőn véletlenül a' St. James lakot ehagyá, nemes barátja, Melbourne l. ki most (első minister) kézesókra még nem bocsátatott, (a' mit minden új ministernek tenni kell). Ez azonban eddig már megtörtént, a' kormány szerkezült, 's ns. barátja holnap helyén

lesz a' parlamentben. Londonderry marq. kérdé: vajjon az eddigi kincstári-kancellár még mindig jobb keze é a' ministeriumnak. (Grey gr. minapi kifejezése szerint) a' parlamentben történt nyilatkozások daczára? Richmond hg. a' kérdőt rendre szólította, minthogy az alsóház más nap fog ismét összeülni, 's nem illenek illy hivatalos közléseket a' felsőháznak tenni előbb. De a' lordkancellár nyilvánítja: épen nem átalítja kimondani, hogy ns. barátja (Althorp l.) még mindig kincstári-kancellár, 's minden ministerium jobb keze leend, mellyben részt vesz. Londonderry marq. kérdé tovább: ha vajjon az ismét belépés miatt (Althorp l.) Northhamptonshireben új választás alá fogja e magát vetni? A' lordkancellár viszonyzá: Althorp l. ugyan lemondását benyújtá, de az első minister kiléptekor illy elbocsátás soha sem fogadtatik el, míg az új ministerium feje ki nincs nevezve. Mivel tehát a' lord ezen új ministeriumhoz csatlakozik, a' dolog lényegesen megmásul. Azért nem volt a' kabinet is soha föloszolva.

A' felsőházban jul. 17dikén jelenti a' lordkancellár, hogy követk. hétfőn a' szegényi bill másod fölolvastatását fogja javaslatba hozni. — Kérdező azután Rolle lord: ha szándéka e a' ns. viscountnak (Melbourne) még ezen parlamentülésben indítványt előterjeszteni a' dissentereknek az egyetemekhez bocsátatásuk iránt? Mire Melbourne l. megjegyze, hogy illy indítvány már az alsóház előtt van; ismét Rolle l. azt akará tudni: vajjon Melbourne ezen indítványt támogatni fogja e? E' kérdésre hangos kacaj támadt, 's Melbourne l. nem felelt rá. Ellenborough kérdező: mikép áll az irlandi kénytető bill? 's Melbourne, az új első minister halk hangon viszonyzá, hogy a' kormány azzal a' felsőházban tovább előlépni nem szándékozik, hanem helyette módosítást javasolni az irlandi nyugtalanságok elnyomatására, az eredeti indítvány három záradékai kihagyatásával. E' jelentés nagy megindulást okozott a' házban, 's heves vita kerekült belőle. Wicklow gr. fölkelvén mondá: hogy mióta szerencséje van e' házban ülni, ministeri jelentést nagyobb csudálkozással még nem fogadott. (tetszés). Meg nem foghatni, mikép nyilváníthatják ugyanazon személyek, kik mintegy tíz nap előtt olly hathatósan kívánták a' kénytető bill elfogadtatását, hogy most e' rendszabással föl kell hagyni. (tetszés). Ennyi állhatatlanság, ingadozás, 's az elven (principiumon) túladás e' házban még nem történt. (tetszés). Csak néhány nap előtt jött a' ns. gróf, ki akkor a' kormány feje volt, e' házba jelenteni, hogy tiszt-helyéről kénytelen lemondani, mert a' kormány néhány tagjai gyalázatosan megcsalták őt. (tet-

szés). A' ns. lordok becsületéhez 's méltóságához illő tehát, hogy azon személy, kire a' ns. gróf czélt, köz gunyra tétessék ki. (tetszés). A' legnagyobb csudálkozással hallom már most, hogy a' ministerium, melly ugyanazon személyekből áll, azon rendszabállyal föl akar hagyni, mellyet néhány nap előtt még teljesen szükségesnek állított. Honnan semmi reményt, semmi lehetőséget sem láthatni Irland megbékítésére; 's ő semmiben sem bizhatik, mi a' ministerektől ered. (tetszés). Wharnclyffe l. szemére hányá a' lordkanczellárnak, hogy ő a' kénytető billt védve, igazságtalannak állítá az indítványt azon záradékok nélkül keresztül bocsátani. Beszéde végén az irlandi lordhelytartó közleményei előadása szükségét akará megmutatni. E' környületek közt, ha az indítvány a' másik házból ama' záradékok nélkül jövend föl, egészen ellene fog szavazni. (tetszés). A' lordkanczellár azzal igazolta barátját Grey gróft, hogy az nem mondotta az igazgatás valamelyik tagja által magát rászédettnek vagy elárultnak, hanem csak csudálkozását fejezé ki azon, hogy némi kormánytag az igazgatáson kívül egy urnak közléseket tön, mellyeket ha előbb tudott volna, mindenkép ügyekezett volna meggátolni. Mondá ezután, ha tanácsos e az indítványban a' záradékokat meghagyni, holott tudják, hogy az alsóház szintugy rá állana a' kath. emancipatio v. a' reform-indítvány eltörlésére, mint ama' záradékok megtartására, 's ha a' felsőház a' záradékok kihagyatásán nem egyezik meg, ugy a' két ház összeütközése kikerülhetetlen. — Wicklow gróf megmaradt állításában, hogy a' lordkanczellár majd így majd amugy beszél. Brougham l. ellenben váltig tagadá itt 's olly értelemben kifejezését, honnan a' ns. lordok azt vehetnék ki, hogy ő a' záradékok megtartása mellett áll, v. szavaz. Wellington hg. is ellenmondásról vádlá a' ministeriumot, 's különösen a' lordkanczellárt. Melbourne l. azzal menté magát 's a' lordkanczellárt, hogy a' kénytető bill megújításában Grey gróffal megegyeztek ugyan általjában, de soha az említett záradékokat Irland megbékítésére mulhatlanul szükségeseeknek nem hitték. Végzetül Buckingham hg. 's a' lordkanczellár közt még heves szóváltás ütött ki. Buckingham hg. lakomákról 's lakozásokról szólott, mellyekben a' lordkanczellár részt szokott venni. Brougham erre igen fölindult, 's viszonozá, hogy természetesen nem emlékezhetik a' ns. hgre a' lakomákban, mert ő (Brougham) azon csapszékeket, és sörházakat, mellyekben a' hget gyakran lehetni, látogatni nem szokása. Bate marq. a' lordkanczellárt rendre szólítá, de ez meg nem nyugott, míg Buckingham hg. azt nem

nyilvánítá, hogy megjegyzését csak tréfából tevő, hozzá adván, hogy erre Shakspeare szavaival élt Hamletből.

Az alsóházban jul. 17ikén megjelenté Althorp l. az új minister-kinevezéseket, 's kimondá az új igazgatás elvét, melly abban fog állani, hogy a' kormány se maga rendszabályt nem teend, se támogatni nem fog, melly az ország intézvényeit veszélyeztethetné; ellenben mindenkép azon fog ügyekezni, hogy ezen intézvények olly alakot öltsenek, melly a' szándékolt czél elérésére mulhatlanul szükséges, 's az ország helyzetéhez illeni fog, szóval: hogy az országos intézvények föntartásával olly értelmes és sükeres újítások v. javítások (reform) történjenek, millyeket a' nemzet, mint a' parlament-újítás következeit, méltán várhat. Beszéde harsány tetszéssel fogadtatott. A' vitázat folytában jelenté Shiel ur, hogy Irlandban nagy inség uralkodik. Thuries 7000 lakosai közül 2400at éhenhalás fenyeget, ugy szinte több megyében is nagy a' szükség. Ohajtaná, ha a' kormány inkább ezek fölségítésére, mint a' windsori lak 's londoni utcák szépítésére fordítaná a' pénzt. Fölrást javasolt ezután ő fölségéhez, Irland insége figyelembe véte végett, mellynek Littleton ur eleinte ugyan ellenszegült, de később azt igérte, hogy mi tehetségében áll, mindent el fog követni. Shiel ur tehát indítványát visszahuzta. — 18ikán engedelmet kért Althorp l. indítvány-behozásra a' kénytető törvény egy részének megújittatása végett. A' felsőházban 18ikán a' halálos büntetés-eltörlészi indítvány másodszer olvastatott föl, melly alkalommal Richmond hg. a' levélopásnál eddig dívatozó büntetést meghagyni ohajtá, míg más nem szabadik reá, mert ugy mond a' közönségnek, melly iszonyu pénzmennyiségeket küldöz a' postákon, egyéb biztosítékja ugy sincs. Mi meg is másítottatott. — Erre fölkelt Wharnclyffe lord, 's az irlandi lordhelytartó levelezése előmutatását hozá javaslatba. Azonban Wharnclyffe indítványát rövid vita után visszahuzta. — Az alsóházban Althorp lord az irlandi kénytető billt az említett kihagyásokkal behozta, melly is 140 szóval 14 ellen először fölolvastatott.

FRANCZIA ORSZÁG.

A' Quotidienne szerint, ha Jauge urat el nem fogták volna, a' doctrinair ministerium egyetlen tagja 800,000 frankot vesztett volna a' esarnokban (börzén); de ezen elfogatás a' spanyol pénzkeletet följobb rugta, azt híven a' közönség, hogy a' Jauge ur által terjesztett hír sült hamis. — A' párisi kalmár törvényszék jul. 13ikán Damas Sándor költész pörében a' Théâtre Français igaz-

gatója ellen „Antony“ ezimű szindarabja alku-ellenes elő nem adatása végett azon ítéletet hozta, hogy, noha a' darab-ismétlést a' belminister egy vagy két előadás után megtiltotta, még is tartozik az igazgató Dumas Sándornak 10,000 frank kárpótlást fizetni, 14 nap alatt a' kormánynál ama' tilalom-eltörlést kieszközölni, 's a' darabot ismét adni, különben a' szerzőnek minden elhalasztott napért 30 frankot fizetend. — Spanyol hírek bizonyosnak mondják, hogy a' spanyol választók eddig egy carlositát sem választottak a' cortesbe követnek. — A' Moniteur jul. 19-ől kir. rendelést közöl előbbi napról, mélynél fogva Gérard gr. marsal fr. 's pair hadosztályi status-titoknoknak 's a' minister-tanács elnökének nevezetik ki Soult marsal helyébe, kinek lemondása elfogadott. A' Moniteur Soult visszalépte okául ereje fogyatkozását, 's nyugalomra szükségét mondja. —

Llyoni levelező jul. 17-ől beszéli, mi szigoru parancsai vannak a' katona öröknek a' városban. Ugyan is 15-ikén reggel 3 órakor némi ujonez ment a' tanácsház előtt el, hogy ezredéhez jusson Grenoblebe, 's az ör ezt agyonlőtte. Halála környületeit különféleképp beszélik, de annyi bizonyos, hogy békesen ment keresztül, 's csak annyi hihető, hogy mivel francziául nem érve, csak patois (pór és régi fr. nyelv) nyelven beszélt, az ör fölszólítására nem felelt. — Némi jelentéshez képest a' következő héttől amphibium-kocsi fog naponként Valenceból Roussillonig járni, melly mind szárazon mind vizen, 's még vasuton is egyiránt járhat. Tulajdonosa St. Albani Audier ur. — A' Times cikkelyénél fogva don Carlos önszántából, 's barátjai tanácsa ellen hagyta el Angliát: elúta után neve alatt nem sokára levél érkezett, Zumalacareguytól, mellyben d. Carlost fölszólítja, hogy olly gyorsan siessen Spanyolországba, mint csak lehet, mivel Quesada tisztei csak kedvező alkalmat várnak, hogy részére nyilatkozzanak. — A' National Marrast és Sarut uraktól az egy idő óta megszűnt Tribune tulajdonosaitól és igazgatójától levelet közöl, mellyben közzé teszik, hogy a' lapnak meg kelle szünnie, mivel nyomtatót nem találtak. — Ez azonban kötelességök teljesítésétől nem fogja el őket, miért is barátaiknak nem mondanak isten-hozzádot, (adieu), hanem (à-revoirt) „a' viszonzlátásig-ot.“ — A' Gazette du Lyonnais szerint a' kormány nem rég titkos parancsot bocsátott a' szélekre, hogy Bourmont marsalt ne bocsássák az országba. E' parancs következésiben a' felsőhavas megye ispánja egyik alispánhoz levelet küldött azon meghagyással, hogy ha Bourmont marsal, mint a' genfi hírlapokban je-

lenté, Franciaországba visszatérni szándékoznék, őt a' bejutástól tiltsa el, 's hogy álnév alatt ne jöhessen be, személyét is leírja. — Cruchet ur a' Charivari előbbi kiadója, némi cikkely végett, mellyben Lajos-Fülöpöt Minotaurusszal hasonlítja össze, 's végezetül azon ohajtást fejezi ki: bár találkoznék Theseusza, ki tudnillik meggyomrozná — három hónapi fogságra 's 300 frankra ítéltetett. — Szintugy járt Gérard ur a' Cancan kiadója, ki három hasonló cikkely végett 18 hónapi fogságra 's 2000 frankra ítéltetett. — Az isméretes republicanus Gervais dr. 3 hónapi fogsága után végre szabadon bocsátott. Ellene semmi sem sült ki, még kevesebb bizonyult be. Vallatása a' páirtörvényszék előtt Mortier marsal 's Decazes hg. néhány felszinü kérdéseiből állott. A' nyilvános lapokban azonban keményen kikel a' polgári jogok illy vastag megsértése ellen; a' dolog, mint mondja, több párisi ügyvéd tanakodása alatt van, 's majd szóba veszik, ha p. o. a' régi kormány elfogatási — a' lettres de cachet — titkos parancsai — büntetés nélkül megújíthatnak e. — A' bourgognei csatorna megnyitott. 1775ben kezdék azt! a' bourgognei RRek javaslatára a' császárság alatt folytatták, 's 1822ben ismét serényen dolgoztak rajta. A' költség 40 millio frank. Hossza 30 mérföld. 189 zsilipet kelle építeni. Ezen csatorna most Marseillet, 's Havret, szakadatlan hajózási vonallal köti egybe, mert a' csatorna a' Saonból Yonneba szakad, ez pedig Szajna mellékfolyama.

SPANYOLORSZÁG.

Oviedo urnak most kiadott legujabb fölszámítása szerint Spanyolország eszt. jövedelme 480 millió realra megy, 's ebből a' rendes kiadás 450 millióra, a' nélkül hogy ebbe adósság-fizetés, v. lerovás tudva lenne. A' fogyaszték-pénztárnak eszt. jövedelme 50 millio real, 's ez, meg a' 30 millió, melly a' fennebbi eszt. rendes költségűl fönmarad, teszik mindössze azon összeséget, mellyel az adóssági kamatokat némileg lerovogatják; némileg mondjuk, mert csupán kamat-fizetési deficit 320 millionyi real marad fön esztendőként, ugyan is az összes spanyol status-adósság 15 milliárd realt teszen, tehát közel 4 milliárd francot. — Jun. 24-ikén költ kir. decretumnál fogva: a' procerek valamennyin „excellentiás“ ezimzettel ruháztatnak föl: személyükre nézve sérthetetlenek, és senki más, mint magokhoz hasonlók t. i. a' procer-kamara által ítélthetnek meg; midőn a' fölség előtt mint statutestület jelennek meg, proceri öltözetjük fölött tiszpálástot viseljenek. Az egész öltözet csak most-állapított meg, mint

mondják formájára nézve elég bizarr, 's himzettel annyira el van borítva, hogy egy egy öltözet legalább is 30,000 realba kerül.

Csudálják némelyek, mond a' National, hogy az új cortes-tagok közt alig találkozik valaki a' régi cortesbül. Ez igen természetes. Ugyan is a' választó törvény 12,000 real eszt. jövedelemmel bíró követeket kíván, már pedig azon régi tagoknak, kik annyi esztendő alatt idegen földön, mint száműzöttek, úgy szolván mindenüket, a' mijök volt, elköltötték, most pedig elrongált, v. elidegenített jószágaikba térnek vissza, valóban annyi jövedelmük nincs, 's ha volna, kétség sincs, hogy mindnyájan újra ne választattak volna el. Oviedo a' híres Arguellest küldi követül, de mivel neki sem volt annyi jövedelme, mennyi fenmondattott, a' választók magok gyűjtének pénzt, hogy számára a' 12,000 realt kiállítsák. E' tett valóban fontos egy olly szegény tartományban, melly constitutionalis szokásra még jó formán meg sem idült. Az bizonyos, hogy az új követek érdemesek lesznek ama' nevezetes elődeik helyére. — Madridból 7ikén két osztály katonaság küldeték Buitrago felé, kik Merino és Cuevillas utját, Lagranjánál szegjék el. E' két guerilla fő, mint a' Carlosiak állítják, megesküdt volna, a' királynékat akármikép is hatalmukba keríteni. De mi az ő erejük e' föltétel kivételére? A' királynét eléggé védhetik a' mellette fegyverben örökös csapatok, ha mingyárt nem állna is készen minden órán fölkelésre 10,000nyi más rendes katona, 's még legalább is 30,000 hazafi. Madridban don Carlos felől még ekkor (7ikén) semmit sem tudtak.

A' Gazette de France-nak Elisondóból 14kig terjedő hirie szerint: Mihelyt V. Károly a' spanyol határokon belépett, azonnal örömjelül a' falukban mindenütt meghuzák a' harangokat 's örömtüzeket gerjesztének. Elisondóba 10kén reggel érkezett meg. Elcinte tanácsosnak tarták a' dolgot nem mindenek nyilatkoztatni ki, (hát minek volt a' harangozás?) hanem csupán a' junta főjeinek; nem sokára azonban mindenki tudta 's az öröm közös lett. 12kén már nyilván jelent meg ő fölsége 's legelőbb is az egyházba ment, hol megérkezte ünnepléseül Tedeum tartatott. A' szomszéd vidék lakosai seregekben tódultak Elisondó felé, egész tartományban örömtüzek gyújtattak, falukban a' házak kivilágosítottak, 's a' lakosok tánczra vidultak, melly egész éjente tartott. Ugyanaz nap ő fölsége, Zumalacarreguy társaságában meglátogató a' tábori főszállást, melly Elisondótul nem messze esik. 14kén megállapított az ezután követendő hadmunkálati terv, mihez képest a' király haladéktalan Rodil ellen fog indulni, vele

megütközni, 's minden tétoválás nélkül a' legenyesebb uton Madrid ellen nyomulni. Minden szükséges előkészület meg van téve, 17,000 jól fegyverzett, gyakorlott v. fölkeszült ember áll indulásra készen, a' nélkül hogy guerillák hozzájuk számítva lennének. Rodil seregei a' legnyomorultabb állapotban vannak e' világon, katonái törődöttek, kifáradtak a' hosszas ut és sanyarúságban, 's nem hihető hogy egy ütközetet is állhassanak ki, tiszteli különben jobbadán V. Károlyhoz szítanak. A' vidék, hol táboruk van, szántsándékkal el van pusztítva, 's minden helybeli élelem-forrás elzárva. Mindenki érzi, hogy ő fölsége jövedele, jel a' megszabadulásra, innen magyarázhatni meg a' népség olly buzgó lelkesedését. Első szavai ő Fölségének, midőn hívei közé megérkezett, ezek voltak: „Nekünk egyenest Madrid ellen kell nyomulnunk, minden halasztás nélkül nyomulnunk, mellék harezokkal nincs időt vesztegetnünk. A' kormány Madridban van, 's nekünk oda kell törnünk minden késedelem nélkül.“ A' nép viszonzozza e' szavakat, 's „előre! előre! előre!“ hangzik szünetlen minden ajákrul. — Illyeket beszél a' Gazette de France. — Más hirlapok szerint d. Carlos főtiszteket is nevezett, gr. Villemurt ideigleni hadminiszternek, Zumalacarreguyt generalissimusnak 's Erasót alvezérnek.

D. Carlos, Franciaországban keresztül tett utjának számos leirási közül a' Constitutionnel is közöl egyet, mint mondja, valamennyinél hitelesbet, miről kész jót állani. E' szerint d. Carlos jul. 1sője éjjelén indult Londonbul el, Saint-Silvain ur társaságában. Dünkirchenbe, Alphons Saéz névre irt, (ez kedves név a' spanyol legitimisták előtt. Ferdinand isméretes gyóntatópajját is Saéznek hívták) 's az angol statustitoknoktul kapott útlevelel érkezett. Párisban a' hôtel Maurice-be szállott meg, hol első éjjel hált is: más nap nyílt kocsiiban! tevé látogatásokat többeknél, 's az éjt privát háznál tölté. Bordeauxban szinte privát háznál szállott meg, Mont-de-Marsanban ebédelt, 's Bayonnebul 9kén jókor reggel többektül kísérve lóháton ment Arcanguesen keresztül a' spanyol földre által. Az infans számára Parisban megnyitott kölcsön 5 millio font stre megy 60 pCttel.

Rodil seregei, mint jul. 19rül kapott telegraphi legujabb hírek jelentik, Puente la Reynáig nyomultak elő, 's 14kén Elisondót alkalmasint már elfoglalák. D. Carlos 's a' junta eltakarodtak az Utzama völgybe, hol Zumalacarreguynak főszállása van. Rodil hada Puente la Reynánál, hol tábor-vizsgálat tartatott, a' váróségen kívül 20,000 gyalog és 2000 lovagbul állott.

S C H W E I Z.

A' berni tanácshoz a' bajor kir. küldöttség idéztetést nyújtott be azon kérelemmel, hogy azt Siebenpfeiffer urral közölje. A' kormánytanács, mint hallik, azt válaszolta, hogy hasonló idézések végrehajtása nincs tisztkörében, nyitvák erre a' nyilvános lapok. — Mint állítják Börne megint Zürichbe szándékozik e' nyáron. Azt hiszik „Schweizi leveleket“ is akar még írni. — Zürichben jul. 13kán nyitattott meg a' „nemzeti lövészet.“ Az említett nap reggelén a' zürichi tó födve volt számtalan hajóval, mellyek minden oldalról a' város felé siettek. A' városban magában szekér 's emberek tolongtak. 10 óra után számra mintegy 1200 — 1500 lövész, de kik a' hét végével még többre szaporodnak, hangász kísérettel, 's lobogó zászlókkal lépdelt a' városon kívül szépen fölkészített lövészhelyre, és számos ezernyi néző velök. 40 ezéllap állítottott föl, 's a' legjobb lövésekre jutalmak várnak. Nagy, mintegy 20,000 emberből állható □ tér környezi a' lövészeket. Általellenben ezzel van a' vendéglő, hol mindennap 2000 személyre terítenek. Mind a' két szárnyon kávéházak állanak. A' térközépen toronymagasságu fenyűszál mered az égbe a' hegyette lobogó nemzeti zászlóval, melly már messziről magára vonja a' szemet, 's útmutató gyanánt szolgál. A' jutalmak vagy díjak nyilván kifüggesztvék. Minden lövész egyesület zászlója saját épületén kitűzve, 's ezen épületek mind e' nemzeti ünnepre állítottak.

Schweizi lapok jelentik: Siebenpfeiffer dr. a' neki ajánlott ideigleni jószág-biztos tisztséget Bernben megköszönte. Schönlein dr. Zürichben a' pathologia tanítóságán kívül 3000 schweizi frank fizetéssel megbízott, hogy az orvosi kar egyéb tagjainak is szabadelmű férfiakból leendő választatását intézze. Solothurnban Dollmeyer dr. egy azon 30 schweizi közül, kiket Münchenből a' rendőrség ki és eligazított, a' lyceumban philosophia tanítójává tétetett. Bernben végre a' lelki pástorkodás székét szabadelműségéről ismeretes Bornhauser plébánosnak adták; Graubünden és St. Gallen canton pedig, politikai hírlapokra ismét censurát állított fel. — Bonaparte Lajost, (Hortensia királyné fíját) ki engedelmet kért arra, hogy a' berni pattantyussággal a' thuni gyakorlásokban részt vehessen, a' berni végrehajtó hatalom becsületbeli tisztnek nevezé ki kapitány ranggal.

OLASZORSZÁG.

A' szentséges Atya körlapot bocsáta minden francia püspökhöz, mellyben kötelességökül teszi, hogy Lamennais abbét, a' kath. vallás ezen eltévedt tagját, ismét az egyház keblébe vezessék vissza. Semmit se hagyjanak próbálatlan, hogy

kárhuzatos eretnek tanításától elállásra, 's azok nyilvános visszahuzására birhassák. Akkor ujra bocsánatot nyerne, 's a' mi történt, mind feledésbe jutna. Igen feszülve várják, mikép fogja Lamennais ezen atyai kívánatot fogadni. — Zappi marq. és Sarli uu. mindketten Bolognából az utolsó zendülésben részvételök miatt a' pápai birtokbul száműzve, ugyszinte Cerretti gróf is Anconából száműzve, a' nápolyi kormánytól szabadságot nyertek Nápolyban lakásra, hova már el is jutottak. —

A' szép művészeti Akademia Adonis búcsuját Venustól festéstárgyul választván, keblében a' legjobb munka jutalmául a' színezés (colorit) tanítója helyét ajánlá. Őt ifju főtész versenygett a' díjért; képeik néhány nap óta már készek is, de azokat a' giunta dell' instruzione publica parancsára kiteani nem szabad, mert a' szemérem 's jó erkölcsnek veszélyesek. — Sokat szóltak nyilvános lapok a' Nápolyban történt v. történni kellő javító ujtításokról. A' fr. National azonban junius 16ról Nápolyból mind ezen híreket megezáfoló levelet közöl. — Nápolyi hírek Vezúv tüzlöveléseit jul. 19. óta tetemesbeknek allítják. Addig csak néha néha czikáztak villámszikrák a' sűrű füstgomolyokban. Azóta ellenben a' hegy morajos ingása mellett a' tölesérből (crater) iszonyu magasságra emelkedik a' füstoszlop, hamuval 's tüzes kövekkel vegyülve. 20kaig csak a' töleséren belül folyt a' tüzfolyam, de 21kén, midőn a' rengések is gyakoribbak lettek, kizuhant az a' tölesérből. Az oszlop 21ike éjjelen legsűrűbb 's legmagasb volt. 22kén a' tüzfolyam ketté oszlott, 's azok atját, kik a' rohanást látni jövének, omoltában elzará. A' hegy iszonyu nagy tüzes köveket szór magásra, a' rengések, csattanások, kitörések egymást váltották. A' torre del greco oldalon kis tölesér támadt, melly 30 láb magasra röpit köveket, — szomszédjában valamennyi víz és kút észrevehetőleg megfogyott.

A M E R I K A.

Rióból april. 20ról írják: A' braziliai congressus megnyitott. A' megnyitó beszéd előadja, hogy a' kül viszonyok semmi változást sem szenvedtek, az ország belsejére nézve csak Fernambucoban 's Alagoasban van csilapítandó nyugtalanság. Rekesztésül ez mondatik: „A' kormányosság (regensség) nem mellőzheti, hogy a' gyülekezet figyelmét oda ne fordítsa, mi szükséges szárazföldi 's tengeri fegyveres erőt föllállítani, melly minden, az ország mint szinte H. d. Pedro császárunk bátorsága 's függetlensége ellen intézett külső megtámadást elnyomhasson. — Az iszonyu dél-amerikai földrengésről 's károkról újabb tudósítások érkeztek. Egy szemtanu által irt st. yagoi levél igen szomorú képét festi ezen nagy szeren-

mondják formájára nézve elég bizarr, 's himzettel annyira el van borítva, hogy egy egy öltözet legalább is 30,000 realba kerül.

Csudálják némelyek, mond a' National, hogy az új cortes-tagok közt alig találkozik valaki a' régi cortesbül. Ez igen természetes. Ugyan is a' választó törvény 12,000 real eszt. jövedelemmel bíró követeket kíván, már pedig azon régi tagoknak, kik annyi esztendő alatt idegen földön, mint száműzöttek, úgy szólván mindenüket, a' mijök volt, elköltötték, most pedig elrongált, v. elidegenített jószágaikba térnek vissza, valóban annyi jövedelmük nincs, 's ha volna, kétség sines, hogy mindnyájan újra ne választattak volna el. Oviedo a' híres Arguellest küldi követül, de mivel neki sem volt annyi jövedelme, mennyi fennmondott, a' választók magok gyűjtének pénzt, hogy számára a' 12,000 realt kiállítsák. E' tett valóban fontos egy olly szegény tartományban, melly constitutionalis szokásra még jó formán meg sem idült. Az bizonyos, hogy az új követek érdemesek lesznek ama' nevezetes elődeik helyére. — Madridból 7ikén két osztály katonaság küldték Buitrago felé, kik Merino és Cuevillas utját, Lagranjánál szegjék el. E' két guerilla fő, mint a' Carlosiak állítják, megesküdt volna, a' királynékat akármikép is hatalmukba keríteni. De mi az ő erejük e' föltétel kivételére? A' királynét elégé védhetik a' mellette fegyverben örökös csapatok, ha mingyárt nem állna is készen minden órán fölkelésre 10,000nyi más rendes katona, 's még legalább is 30,000 hazafi. Madridban don Carlos felől még ekkor (7ikén) semmit sem tudtak. A' Gazette de France-nak Elisondóbul 14kig terjedő hirei szerint: Mihelyt V. Károly a' spanyol határokon belépett, azonnal örömjelül a' falukban mindenütt meghuzák a' harangokat 's örömtüzeket gerjesztének. Elisondóba 10kén reggel érkezett meg. Eleinte tanácsosnak tarták a' dolgot nem mindennek nyilatkoztatni ki, (hát minek volt a' harangozás?) hanem csupán a' junta főjeinek; nem sokára azonban mindenki tudta 's az öröm közös lett. 12kén már nyilván jelent meg ő fölsége 's legelőbb is az egyházba ment, hol megérkezte ünnepléseül Tedeum tartatott. A' szomszéd vidék lakosai seregekben tódultak Elisondó felé, egész tartományban örömtüzek gyújtattak, falukban a' házak kivilágosítottak, 's a' lakosok tánczra vidultak, melly egész éjente tartott. Ugyanaz nap ő fölsége, Zumalacarreguy társaságában meglátogató a' tábori főszállást, melly Elisondótul nem messze esik. 14kén megállapított az ezután követendő hadmunkálati terv, mihez képest a' király haladéktalan Rodil ellen fog indulni, vele

megütközni, 's minden tétovázás nélkül a' leg-egyeneseb uton Madrid ellen nyomulni. Minden szükséges előkészület meg van téve, 17,000 jól fegyverzett, gyakorlott v. fölkészült ember áll indulásra készen, a' nélkül hogy guerillák hozzájuk számítva lennének. Rodil seregei a' legnagyobb állapotban vannak e' világon, katonái töredöttek, kifáradtak a' hosszás ut és sanyaruságban, 's nem hihető hogy egy ütközetet is állhassanak ki, tisztei különben jobbadán V. Károlyhoz szítanak. A' vidék, hol táboruk van, szántsándékkal el van pusztítva, 's minden helybeli élelem-forrás elzárva. Mindenki érzi, hogy ő fölsége jövedele, jel a' megszabadulásra, innen magyarázhatni meg a' népség olly buzgó lelkesedését. Első szavai ő Fölségének, midőn hívei közé megérkezett, ezek voltak: „Nekünk egyenest Madrid ellen kell nyomulnunk, minden halasztás nélkül nyomulnunk, mellék harcokkal nincs időt vesztegetnünk. A' kormány Madridban van, 's nekünk oda kell törnünk minden késedelem nélkül.“ A' nép viszonzozza e' szavakat, 's „előre! előre! előre!“ hangzik szünetlen minden ajákrul. — Illyeket beszél a' Gazette de France. — Más hirlapok szerint d. Carlos főtiszteket is nevezett, gr. Villemurt ideigleni hadministernek, Zumalacarreguyt generalissimusnak 's Erasót alvezérnek.

D. Carlos, Franciaországban keresztül tett útjának számos leirási közül a' Constitutionnel is közöl egyet, mint mondja, valamennyinél hitelesbet, miről kész jót állani. E' szerint d. Carlos jul. 1sője-éjjelén indult Londonbul el, Saint-Silvain ur társaságában. Dünkirchenbe, Alphons Saëz névre irt, (ez kedves név a' spanyol legitimisták előtt. Ferdinand isméretes gyóntatópappját is Saëznek hívták) 's az angol statustitoknoktul kapott útlevelel érkezett. Párisban a' hôtel Maurice-be szállott meg, hol első éjjel hált is: más nap nyílt kocsiiban! tevé látogatásokat többeknél, 's az éjt privát háznál tölté. Bordeauxban szinte privát háznál szállott meg, Mont-de-Marsanban ebédelt, 's Bayonnebul 9kén jókor reggel többektül kísérve lóháton ment Arcanguesen keresztül a' spanyol földre által. Az infans számára Párisban megnyitott kölcsön 5 millio font stre megy 60 pCttel.

Rodil seregei, mint jul. 19rül kapott telegraphi legújabb hírek jelentik, Puente la Reynáig nyomultak elő, 's 14kén Elisondót alkalmasint már elfoglalák. D. Carlos 's a' junta elta- karodtak az Utzama völgybe, hol Zumalacarreguynak főszállása van. Rodil hada Puente la Reynánál, hol tábor-vizsgálat tartatott, a' várórségen kívül 20,000 gyalog és 2000 lovagbul állott.

S C H W E I Z.

A' berni tanácsához a' bajor kir. küldöttség idéztetést nyújtott be azon kérelemmel, hogy azt Siebenpfeiffer urral közölje. A' kormánytanács, mint hallik, azt válaszolta, hogy hasonló idézések végrehajtása nincs tisztükörében, nyitvák erre a' nyilvános lapok. — Mint állítják Börne megint Zürichbe szándékozik e' nyáron. Azt hiszik „Schweizi leveleket“ is akar még írni. — Zürichben jul. 13kán nyitattott meg a' „nemzeti lövészet.“ Az említett nap reggelén a' zürichi tó födve volt számtalan hajóval, mellyek minden oldalról a' város felé siettek. A' városban magában szekér 's emberek tolongtak. 10 óra után számra mintegy 1200 — 1500 lövész, de kik a' hét végével még többre szaporodnak, hangász kísérettel, 's lobogó zászlókkal lépdelt a' városon kívül szépen fölkészített lövészhelyre, és számos ezernyi néző velök. 40 ezéllap állítottott föl, 's a' legjobb lövésekre jutalmak várnak. Nagy, mintegy 20,000 emberből állható □ tér környezi a' lövészeket. Általellenben ezzel van a' vendéglő, hol mindennap 2000 személyre terítenek. Mind a' két szárnyon kávéházak állanak. A' térközépen toronymagasságu fenyűszál mered az égbe a' hegyette lobogó nemzeti zászlóval, melly már messziről magára vonja a' szemet, 's útmutató gyanánt szolgál. A' jutalmak vagy díjak nyilván kifüggesztvék. Minden lövész egyesület zászlója saját épületén kitűzve, 's ezen épületek mind e' nemzeti ünnepre állítottak.

Schweizi lapok jelentik: Siebenpfeiffer dr. a' neki ajánlott ideigleni jószág-biztos tisztséget Bernben megköszönte. Schönlein dr. Zürichben a' pathologia tanítóságán kívül 3000 schweizi frank fizetéssel megbízott, hogy az orvosi kar egyéb tagjainak is szabadelmű férfiakból leendő választatását intézze. Solothurnban Dollmeyer dr. egy azon 30 schweizi közül, kiket Münchenből a' rendőség ki és eligazított, a' lyceumban philosophia tanítójává tétetett. Bernben végre a' lelki pásztorokodás székét szabadelműségéről ismeretes Bornbauser plébánosnak adták; Graubünden és St. Gallen canton pedig, politikai hírlapokra ismét censurát állított fel. — Bonaparte Lajost, (Hortensia királyné fíját) ki engedelmet kért arra, hogy a' berni pattantyussággal a' thuni gyakorlásokban részt vehessen, a' berni végrehajtó hatalom becsületbeli tisztnek nevezé ki kapitány ranggal.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' szentséges Atya körlapot bocsáta minden franczia püspökhöz, mellyben kötelességökül teszi, hogy Lamennais abbét, a' kath. vallás ezen eltévedt tagját, ismét az egyház keblébe vezessék vissza. Semmit se hagyjanak próbálatlan, hogy

kárhuzatos eretnek tanításától elállásra, 's azok nyilvános visszahuzására birhassák. Akkor ujra bocsánatot nyerne, 's a' mi történt, mind feledésbe jutna. Igen feszülve várják, mikép fogja Lamennais ezen atyai kívánatot fogadni. — Zappi marq. és Sarli uu. mindketten Bolognából az utolsó zendülésben részvételök miatt a' pápai birtokbul száműzve, ugyszinte Cerretti gróf is Anconából száműzve, a' nápolyi kormánytól szabadságot nyertek Nápolyban lakásra, hova már el is jutottak. —

A' szép művészeti Akademia Adonis búcsuját Venustól festéstárgyul választván, keblében a' legjobb munka jutalmául a' szinezés (colorit) tanítója helyét ajánlá. Őt ifju főtész versenygett a' díjért; képeik néhány nap óta már készek is, de azokat a' giunta dell' instruzione publica parancsára kiteani nem szabad, mert a' szemérem 's jó erkölcsnek veszélyesek. — Sokat szoltak nyilvános lapok a' Nápolyban történt v. történni kellő javító ujitásokról. A' fr. National azonban junius 16ról Nápolyból mind ezen híreket megezáfoló levelet közöl. — Nápolyi hírek Vezúv tüzlöveléseit jul. 19. óta tetemeseknek allítják. Addig csak néha néha czikáztak villámszikrák a' sűrű füstgomolyokban. Azóta ellenben a' hegy morajos ingása mellett a' tölesérből (crater) iszonyu magasságra emelkedik a' füstoszlop, hamuval 's tüzes kövekkel vegyülve. 20kaig csak a' töleséren belül folyt a' tüzfolyam, de 21kén, midőn a' rengések is gyakoribbak lettek, kizuhant az a' tölesérből. Az oszlop 21ike éjjelen legsűrűbb 's legmagasb volt. 22kén a' tüzfolyam ketté oszlott, 's azok atját, kik a' rohanást látni jövének, omoltában elzará. A' hegy iszonyu nagy tüzes köveket szori magasra, a' rengések, csattanások, kitörések egymást váltották. A' torre del greco oldalon kis tölesér támadt, melly 30 láb magasra röpit köveket, — szomszédjában valamennyi víz és kút észrevehetőleg megfogyott.

A M E R I K A.

Rióból april. 20ról írják: A' braziliai congressus megnyitott. A' megnyitó beszéd előadja, hogy a' kül viszonyok semmi változást sem szenvedtek, az ország belsőjére nézve csak Fernambucoban 's Alagoasban van esilapítandó nyugtalanság. Rekesztésül ez mondatik: „A' kormány-ság (regensség) nem mellőzheti, hogy a' gyűlekezet figyelmét oda ne fordítsa, mi szükséges szárazföldi 's tengeri fegyveres erőt föllállítani, melly minden, az ország mint szinte H. d. Pedro császárunk bátorsága 's függetlensége ellen intézett külső megtámadást elnyomhasson. — Az iszonyu dél-amerikai földrengésről 's károkról újabb tudósítások érkeztek. Egy szemtanu által irt st. yagoi levél igen szomorú képét festi ezen nagy szeren-

cséttlenségnek. San Yago városa titkos vulkánon épült, mely jan. 20kán reggel 8 órakor kezdé dühödni. A' föld keményen ingott 's mintegy három mérföld hossza és két mérföld szélességre rajta álló erdőstül elsüllyedt. Fölszine most csupa kóporond v. kavics-tenger. 'S ámbár a' fák száz éveseknél korosbak voltak, még is semmi gyöker, semmi levél sem látható. 24 óraig szüntelen morszolga 's hullongott a' kö e'rengés után 's így az egész város omladékká lett. A' mezei lakosok gunyhójkát a' minden ponton tátogott nyiladékok nyelték el. A' föld betüertelemben úgy hengergett hõmbörgött 's hullámzott, mint a' szélvészcsapkodástól habzó tenger 's váltogatva magasra duzzonga 's örvénybe hibbadoza borzasztó hintáztában. S. Yagoban 80 ember süllyedt el, a' többi futás által egy szomszéd halomra vonult, melly noha ingott, de nem süllyedt el 's így egyetlen menekhelyül maradt meg. — Mexicóban újabb hírek szerint a' nyugtalanságoknak még sincs végök. A' congressus újító rendszabályit heves szenvedéllyel üzi, mi különösen a' papságot ingerli, 's ez meg a' népet bõszíti a' congressusra. A' congressus mint tudjuk, a' papi jószágokra tette kezét, mellynek mivel a' püspökök és főpapság ellenmondottak, számüzettek, 's jövedelmeik elkoboztatnak. Azonban a' pueblai katonaság és nép, mint állítják, ellenszegült püspöke 's káptalanja számüzetésének. E' példát Jalapa és egyéb városok is követték. Feszült figyelemmel várják már most: mi vége lesz mindennyi surlódásnak 's viszonágnak. A' congressus megfosztá az elnököt a' katonai főparancsnokságtól, 's mint hallik bizonytalan időre el is halasztá ülését.

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápoly jul. 1. A' mint a' viszonyok zavara fejlődéshez közelit, egyszersmind komolyabb is kezd az lenni. Az angol hajóserég a' szigetengerenigen nyugtalanítja a' divánt. Még inkább megindult az Ponsonby lord válaszá, ki mint állítják, azt válaszolá, hogy a' hajóserég mozgásai előleg ugyancsak hadi gyakorlások, de azon helyeken járva 's azon pontokat tapogatva, mellyeken egykor, ha az angol érdekek bármikép veszélyben forogának, munkálkodnia kell majd. — A' görög kir. követet Zographost, a' porta ünnepélyesen

A' gabona pesti piaci ára aug. 1stjén 1834:

rosz. m. vál. gr.	legjobb	közép	legkisebb	rosz. m. vál. gr.	legjobb	közép	legkisebb
Tisztabuza	126 ² / ₃	120	106 ² / ₃	Zab	70	68 ² / ₃	66 ² / ₃
Kétszeres	100	93 ¹ / ₂	—	Köles	—	—	—
Rozs	86 ² / ₃	83 ¹ / ₂	80	Köleskása	—	—	—
Árpa	86 ² / ₃	83 ¹ / ₂	80	Kukoricza	80	76 ² / ₃	—

még sem fogadá el. Köz vélemény, hogy eszövényez a' porta ellene, ámbár nem tudni személyétől idegenkedésből, vagy karaktere miatt, v. pedig mint görög kormányi képviselő ellen, vagy végre általában természetileg érthető vonakodásból mint egykori jobbágy ellen. — Zographos még eddig ki nem eszközölheté, hogy a' görög kalmárhajók átbocsáttassanak a' dardacellákon, mi miatt a' görögök egészen kizártnak a' kereskedésből a' fekete tengeren. Hogy a' porta nem örömet isméri el a' görög kormányt önállásu országulásnak, kitetszik e' következő történetből: Néhány lakoniai görög bizonyos alkalommal azt találta mondani, hogy ők többé nem a' porta, hanem a' görög király alattvalói. E' nyilatkozást a' török hatóságok olly rossz néven vették, hogy ama' görögökre a' folyvásti török uraságról tettleg meggyőződtes kedveért talpkorbácsolást (Bastonnade) róttak. Alig vevé Zographos ennek hírét, első dragomanját (tolmácsát) azonnal a' portához küldé előterjesztést tenni eziránt, 's e' végrehajtásokat megtudni. Ennek azonban nem volt egyéb következése, minthogy a' tolmácsot vastag válasszal utasíták vissza, 's parancsot adtak, hogy a' szegény görögökön a' már kezdett talpkorbácsolást ismételjék. Zographos e' nyakas sértegetésre mint mondják olly végnnyilatkozást nyújtott be, hogy ha ez igazságos kívánatnak bizonyos idő alatt eleget nem tesznek, kénytelen lesz utlevelét kívánni, mire azon előleges választ nyéré, hogy ultimatumára még e' héten fog választ kapni.

Alexandriából jun. 17ről jött hírek szerint, a' syriai támadás mindig aggasztóbb alakot ölt fel. Egész Samaria fegyverben áll. Mehmed Ali egy ezredet küldé oda, mert Ibrahim basa a' megrakott pontok egyikéről sem meri sergeit elvonni. Jaffa 's Naplus közt a' közösülés teljesen félbenszakadt. Mint hiszik Alexandriából még egy 2dik ezred is hajóra fog kelni Syriába. — Az aratás Aegyptusban szüken ütött ki. A' hajók többnyire fél, sőt annál is kevesebb teherrel térnek vissza. — Belgrádból írják, hog Birogliában jun. 17kén iszonyu tüzvész dühödött. Mint mondják a' várost elégületlen törökök gyújták meg négy helyen. Ezer háznál több égett el. Philippopoli levelek szerint Tatarbazarzik várost is megkárosítá a' tűz, melly mintegy másfél száz házat hamvasztott el.

Pénzkelet:

Bécs július 30kán közérár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	97 ¹ / ₁₀	1834 ^k statusköles.	518 ¹ / ₂
" 4 pC.	87 ¹ / ₁₀	Kam. 2 ¹ / ₂ pC. kötel.	—
" 1820 ^k köles.	202 ¹ / ₂	Bankrészvény	1224 ¹ / ₂
" 1821 ^k "	135 ² / ₃	Cs. arany pCt. agio	—

Szerkezteti Helmezy. Nyomatja Landerer.